

gen, zij het – juist zoals de vroegere apostolische vicarissen – op de titel van een niet meer bestaand bisdom, beschikten zij ook over wijdingsbevoegdheid ('potestas ordinis'). Die oefenden zij bijvoorbeeld uit door aan priesterkandidaten uit de Hollandse Zending, die aan de theologische faculteit van de universiteit van Leuven hun opleiding hadden genoten, de diaken- of priesterwijding toe te dienen.⁸

Tijdens de woelingen van de Franse Revolutie moest de toenmalige superior Cesare Brancadoro zijn residentie in Brussel echter verlaten. Na enige omzwervingen vestigde hij zich begin 1795 in Munster in Westfalen waarheen diverse groepen Franse en Zuid-Nederlandse emigré's al dan niet om kerkpolitieke redenen uitgeweken waren. Overigens duurde zijn verblijf in Munster niet erg lang: met ingang van 1 juni van datzelfde jaar werd hij door paus Pius VI benoemd tot secretaris van de Propaganda Fide in Rome. Vrijwel gelijktijdig werd de Keulse nuntius Annibale della Genga tot superior van de Hollandse Zending ('superiore ordinario (sic) di tutte missioni di Olanda') benoemd. Toen echter in Rome berichten van Brancadoro arriveerden, waarin deze suggereerde een opvolger te benoemen die zich op zeker moment ook in zijn ambtsgebied zou kunnen vestigen, werd Della Genga weer van zijn nog maar juist toebedeelde functie ontheven. In zijn plaats werd met ingang van 1 juli 1795 Brancadoro's voormalige secretaris Luigi Ciamberlani aangesteld. Daartoe werd hij benoemd tot plaatsvervangend superior van de Hollandse Zending en wel met de tot dan toe nog nooit gehanteerde titel van 'vice-superior'. Met de introductie van die titel wilde men er in Rome klaarblijkelijk geen enkele twijfel meer over laten bestaan dat de kardinaal-prefect van de Propaganda Fide voortaan als de eigenlijke 'superior missionis' fungeerde. Overigens verkreeg Ciamberlani wel alle bestuurlijke volmachten ('facultates') die ook Brancadoro had bezeten, uiteraard binnen zijn 'potestas iurisdictionis delegata'. Tot een bisschopswijding is het in zijn geval echter nooit gekomen, hetgeen betekende dat hij niet over een 'potestas ordinis' heeft kunnen beschikken. Dit illustreert dat er ook toentertijd in de rooms-katholieke kerk nog een 'dubbele' hiërarchie bestond: een jurisdictie-hiërarchie en een wijdingshiërarchie. Een lidmaatschap van de ene impliceerde niet automatisch ook een deel hebben aan de andere.

Ciamberlani is de functie van vice-superior tot aan zijn dood in januari 1828 blijven vervullen, juist zoals Brancadoro vóór hem van-

Sasbout Vosmeer, Philippus Rovenius en Jacobus de la Torre die inderdaad een 'potestas ordinaria vicaria' zouden hebben bezeten en anderzijds Johannes van Neercassel en diens opvolgers die slechts begiftigd zouden zijn geweest met een 'potestas extraordinaria', want 'delegata'. Laatstgenoemde 'potestas' was afkomstig van een delegerende persoon en niet - zoals in het eerste geval - door het recht zelf bepaald.

8. Tot 1798/'99 kon de rooms-katholieke kerk in de Noordelijke Nederlanden niet beschikken over eigen seminaries.